

Zakonca Mateja in Aljoša Kramberger sta navdihujoč mlad par, doma iz Destrnika v Slovenskih goricah, ki jima ni vseeno za ljudi, ki se ta trenutek borijo z rakom. Tudi zaradi osebne izkušnje, saj sta se v krogu družine in bližnjih prijateljev srečala s to boleznijo, o kateri se zdi, da postaja kar nekakšna epidemija. Zato sta sklenila, da svoj dopust posvetita vsem obolelim za rakom. A njun dopust ni kakšno poležavanje na morski obali ali potovanje po eksotičnih krajih, temveč vsakodnevna hoja. Enajstega julija sta se z mejnega prehoda z Italijo Robič odpravila proti mejnemu prehodu z Madžarsko, Hodošu. Pot je dolga okoli 650 kilometrov, poznamo pa jo kot eno od dveh evropskih pešpoti, ki vodijo čez Slovenijo, pešpot E-7. Vsak dan, v soncu in dežju, hodita z mislijo na bolnike in hkrati uživata v lepotah, ki jih odkrivata na poti. Slovenci množično romajo po španskem Caminu v Santiago de Compostela, po poti, ki je, žal, postala izjemno skomercializirana, čeprav imamo doma dve čudoviti evropski pešpoti, poleg E-7 tudi E-6. In obe sta več kot primerni za romanje.

Tekst: **ALENKA CEVC**
Foto: **MATEJA J. POTOČNIK**

Mateja in Aljoša Kramberger, pohodnika z namenom

Najin slovenski Camino je lepši

Mateja in Aljoša Kramberger – z nešteto koraki se povezujeta z ljudmi z rakom.

Srečali smo se v Žužemberku, na turoben deževen dan. Z Matejo sva ju dobili ravno sredi kosila. Nič ju ni motilo, sedela sta namreč na gostilniškem vrtu pod velikim dežnikom, da je sem ter tja nanju padla kakšna kaplja dežja. »Eno od pravil pohodništva je, da se moraš takrat, ko je priložnost, najesti še za naprej, saj nikoli ne veš, kdaj boš spet lahko jedel toplo hrano,« nama je Mateja Kramberger hitela razlagati, medtem ko sta z veseljem posegala po hrani. Midve s fotografinjo Matejo

pa sva se pred dežjem raje umaknili v notranjost gostilne. Ni nič prijetno, če ti kaplja za vrat. Par se nama je kmalu pridružil in se najprej opravičil, da se bo »razkomotik«, kar je pomenilo, da sta si sezula čevlje, da si noge malce odpočijejo. Ura je bila nekaj čez poldne, onadva pa sta začela hoditi že ob peti uri zjutraj. »Pa oprostite, če bo malce 'zadišalo', kopalnice na poti pač ne srečava za vsakim vogalom,« naju je opozorila pohodniška Mateja, Aljoša pa nama je namenil samo prizanesljiv nasmeh.

Ko se zaljubiš – v hojo. Mateja in Aljoša imata pohodnike že v družini. »Matejin svak Jaka Ličen je s prijateljem Igorjem Laukom prehodil pot od Baltika do Jadrana, dolgo okoli 2400 kilometrov, v 77 dneh. Po tem popotovanju sta pripravila potopisno predavanje in midva z Matejo seveda na njem nisva manjkala. Potem sva začela brati tovrstno literaturo in gledati filme s tega področja,« je razložil začetek ljubezni do pohodništva Aljoša, Mateja pa je nadaljevala: »Globok vtis na naju je naredil film The Way, ▶

»Danes je za nama 54.122 korakov, stopava v 302. kilometer.«

Pot po slovensko, o zdravniku iz Kalifornije, ki pride v Francijo po truplo svojega sina, ki je umrl med neurjem na romarski poti Camino de Santiago. Zdravnik se na sinovo poslednjo željo še sam odpravi na pot, da bi končal potovanje. Odličen film, ki se naju je globoko dotaknil. Hoja naju je očarala in začarala, bila sva navdušena nad tem, kaj pravzaprav zmoreta telo in glava!« Odtlej je v njej tla želja, da bi prehodila slavno romarsko pot Camino de Santiago. Ampak saj veste, človek obrača, Bog obrne ...

Očetov rak. Leta 2012 sta bila trdno odločena, da gresta na španski Camino. Aljoša je za Božička dobil za darilo letalsko vozovnico do francoskega Biarritza, od koder ni daleč do Saint Jean Pied de Porta, izhodišča za španski Camino. Na pot bi morala iti 21. aprila. »Pa se ni izteklo po najinih načrtih. Matejin oče je zbolel za rakom na požiralniku, zato sva načrtovano pot odložila,« je pripovedoval Aljoša. Žal je oče čez pol leta umrl. Na Caminu še nista bila, tja pa ju tudi ne vleče preveč, saj je po njunem ta romarska pot v zadnjih letih postala zelo skomercializirana. Oba pa se iz dna srca strinjata, da imamo Slovenci v pešpoteh E-6 in E-7 pravi pohodniški zaklad in raj na zemlji. Pripovedujeta, da se ob poti odpirajo taki pogledi, da samo obstaneš in gledaš. Brez besed. Notranjost je polna občutkov, ki jih težko opišeš z besedami. Začutiš neizmerno hvaležnost Stvarniku za vso lepoto narave in življenja.

Njun prvi preizkus, koliko zmoreta, je bila evropska pešpot E-6, ki pelje čez Slovenijo. Začela sta na mejnem prehodu Radelj, hodila pa do Strunjana, vsega skupaj okoli 350 kilometrov. Prehodila sta jo v enajstih dneh. »Vse dni, razen enega, sva hodila v hudi vročini, saj se je temperatura čez dan dvignila tudi na 37 stopinj. Hvala Bogu, da E-6 vodi tudi čez gozdove,« se je spominjala prve poti, ki je ne pozabiš nikoli, Mateja. Prijatelji so ju spraševali, ali ne bosta šla nič na morje, onadva pa sta odgovarjala, seveda bova šla tudi na morje, ampak peš! In to je čista resnica, saj se E-6 končuje v Strunjanu. Tam sta se zasluženo vrgla v morje.

Letos je na vrsti E-7, z namenom. Na začetku letošnjega leta sta zakonca načrtovala, da bi odšla na dopust na morje, na Korčulo. »No, samo dva dni sva se ukvarjala s tem, da sva lahko družno ugotovila, da to ni za naju, da naju tovrstni dopust pač ne 'potegne',« se je široko nasmejal Aljoša. Od tod do odločitve, da bo letos E-7 tista, ki jo bosta prehodila med dopustom, ni bilo daleč. Zaradi osebnih izkušenj sta se odločila, da bosta pot prehodila z namenom. »Zdi se nama, da je rak postal

kar nekakšna epidemija današnjega časa. Občutek imava, da je te bolezni ogromno, zato letos hodiva za bolnike, obolele za rakom, in za spodbudo njihovim svojcem. Dnevno hojo vedno posvetiva določeni osebi, ki je bolna. Hodiva za tiste, ki prosijo za to. Pri Jožetu Prahu, koordinatorski najine poti, drugače pa predsedniku Komisije za evropske pešpote v Sloveniji, se zbirajo prošnje za namensko hojo,« sta razložila zakonca. Taka energijska podpora je lahko zelo močna, to ve marsikateri od tistih, ki so bili težko bolni. Zakonca pa sta tudi ambasadorja zdravega življenja, gibanja na svežem zraku, predvsem pa bi rada Slovincem pokazala lepo-

»Hoja je učiteljica najinega odnosa.«

te, ki jih imamo pred nosom. Mateja je to trditev simpatično začinila s svojo pojočo govorico: »Idi doma!« kar pomeni, da hodi doma! Na poti se jima lahko pridružite, če želite. In kako veste, kje sta? Na spletu poiščite stran komisije za evropske pešpote, tam je rubrika »v živo«, kjer se Mateja in Aljoša vsak dan oglasita s kratkim poročilom. Če želite, lahko del poti prehodite z njima.

Kaj pa logistika? Ker naši evropski pešpote velikokrat potekata izven običajnih poti, me je zanimalo, kako je s spanjem, prehrano in higieno. Mateja, ki je zgovornejši del para, polna je tudi zelo radostne energije, je kar ustrelila: »Spiva, kjer nanese,« Aljoša, mirnejši del te celote, pa je trezno razložil, da se velikokrat hranita iz nahrbtnika, prvi teden pa sta spala po planinskih kočah, nekajkrat tudi v spalnih vrečah. Mateja, naša fotografinja, je takoj zastrigla z ušesi, ko je to slišala, in vsa zgrožena vprašala: Kaj pa medved?! Aljoša pa ji je čisto mirno odgovoril: »Tam, kjer je območje medvedov, vedno gledava na to, da spiva v bližini kakšne hiše. Lani sva naletela na medvedko z mladiči, vendar je, hvala Bogu, odhlačala naprej. Včasih se nama tudi zgodi, da naju kateri od domačinov povabi, da prespiva pri njih.« Spomnil se je še enega dogodka z lanskoletne poti. »Bila sva v gostilni na Turjaku, utru-

jena po celodnevni hoji. Bentila sva, ker v bližini ni bilo nobenega penziona, kjer bi lahko prespala, tam pa je res vse polno medvedov, zato je spanje zunaj odpadlo. Pa naju je slišal domačin in naju povabil, da bi prespala pri njih doma. Ja, na poti se zgodi marsikaj. Najbolj pa me čudi, kadar naletim na zaprto gostilno, sredi turistične sezone, na njej pa listek – smo na dopustu. To se nama je zgodilo na Kopah in v Hrastovljah. Dokler se bo to dogajalo, nam še vedno ni čisto nič hudega,« je Aljoša okaral lastnike zaprtih gostiln. »Očitno imajo še vedno dovolj dobička, da si to lahko privoščijo.« Mateja zelo rada prespi v kakšnem penzionu. »Veste, tri dni še zdržim brez tuša, potem pa me že 'baše',« se je smejala na vsa usta.

Vstajata ob štirih. Njun pohodniški dan se začne ob četrti zjutraj, z molitvijo in prošnjo, da bi varno hodila. Molitev je namenjena tudi bolniku, za katerega bosta hodila tisti dan, in svojcem. Vsak dan prehodita med 25 in 35 kilometrov. To ni majhni kašelj, velikokrat morata iti prek bolečin in odpora, ki se na taki poti zagotovo pojavijo. »Zjutraj, ko začneva hoditi, imam včasih občutek, kot da korakam v prepad. Velikokrat se sprašujem tudi, ali sem čisto pri pravi, da se takole mučim,« iskreno opiše včasih tudi neprijetne občutke Mateja. »Ampak potem pa kar steče in hodiš in hodiš. Med hojo misliva na človeka, ki je zbolel za rakom, in na njegove. Potopiva se v tišino ...« je še opisala trenutke med hojo.

Zakonca sta prehodila že polovico poti. »Ta hip imam v glavi precejšnjo zmešnjavo, nič ni na svojem mestu. Hoja je meditacija. Imam pa globok občutek, da bodo stvari prišle na pravo mesto. Najzanimiveje od vsega pa je, da nič od tega ne delam ja. Na meni je samo, da naredim določeno število korakov. Vsak dan,« je iskreno spregovorila Mateja o svojih občutkih. Ena najbolj zoprnih stvari na poti je, ko zmanjka markacij in se vrtila v krogu ali pa delata »kazenske« kilometre, kot jim pravita. Med njunimi dolgoročnimi načrti je zato obnova markacij. Če bi še kdo rad pomagal pri tem, naj se obrne na Jožeta Praha, o katerem zakonca pravita, da je dobri duh njune odprave. Tudi v Aljoši se med potjo veliko dogaja. »Med hojo veliko premišlujem o sebi, pa o zgodovini krajev, skozi katere hodiva. Narava me navdušuje, brez besed pa ostanem tudi zaradi prečudovitih razgledov, ki jih ponuja pot. S Porezna se vidi skoraj tri četrtine Slovenije,« je bil navdušen.

Marsikdo ju sprašuje, kdo je njun sponzor. Na to vprašanje se samo nasmejeta in preprosto odgovorita: »Najini srci.« Hvala, Mateja in Aljoša, v imenu vseh, za katere hodita. Temu se reče ljubezen. ■

Albin Mažgon in njegove čipke

Razstava Stari kovček razkriva, Albin in njegove čipke je odprta vsak dan v Razstavišču Nikolaja Pirnata na gradu Gewerkenegg v Idriji od 9. do 18. ure. Na ogled bo do 31. avgusta 2014.